

TEMEL HEMŞİRELİK BECERİ ÖĞRENİM REHBERLERİ

Editörler

Prof. Dr. Fatma DEMİRKIRAN

Prof. Dr. Sakine BOYRAZ ÖZKAVAK

© Copyright 2025

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN	Kapak ve Sayfa Tasarımı
978-625-375-590-4	Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı	Yayıncı Sertifika No
Temel Hemşirelik Beceri Öğrenim Rehberleri	47518
Editörler	Baskı ve Cilt
Prof. Dr. Fatma DEMİRKIRAN ORCID iD: 0000-0002-5817-8982	Göktuğ Ofset
Prof. Dr. Sakine BOYRAZ ÖZKAVAK ORCID iD: 0000-0001-9699-6495	Bisac Code MED058000
Yayın Koordinatörü Yasin DİLMEN	DOI 10.37609/akya.3764

Kütüphane Kimlik Kartı

Temel Hemşirelik Beceri Öğrenim Rehberleri / ed. Fatma Demirkıran, Sakine Boyraz Özkavak.

Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2025.

454 s. : resim, tablo. ; 160x235 mm.

Kaynakça var.

ISBN 9786253755904

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Temel Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberleri Kitabının ilk basımını 2002 Yılında yaptığımız zaman o tarihte hemşirelik öğrencilerinin edinmek zorunda oldukları dersler göz önüne alınarak 2 kitap halinde bastırmayı uygun görmüştük. “Hemşirelik Öğrenim Becerileri Rehberleri I”de Hemşirelik Esasları, “iç hastalıkları Hemşireliği”, “Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği” dersleri kapsamında öğretilen beceriler, “Hemşirelik Becerileri Öğrenim Rehberleri II” kapsamında ise Doğum-Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ve Halk Sağlığı Hastalıkları ve Hemşireliği dersleri kapsamında öğretilen beceriler yer almıştır. Beceri Öğrenim Rehberlerinin kitap haline gelmesi ve bu alanda basımı yapılan ilk kitap olması, o dönemde ağır ders yükü ve sayısal olarak son derece yetersiz sayıda olup mesleki sorumluluk ve motivasyonları son derece yüksek olan kitabının yazarları ve o dönemde Yüksekokul olan kurumumuz için gurur kaynağı olmuştur. Bu kitabın başka üniversitelerin hemşirelik bölümleri tarafından önemli düzeyde ilgi toplaması ve kitap taleplerini karşılamak için 2004 ve 2009 yıllarında yeniden basımı gerçekleştirilmiştir.

Yıllar içinde öğrenim rehberlerinin kullanımına ilişkin öğrenci ve öğretim elemanlarından gelen geribildirimler doğrultusunda kitapların güncellenmesi gerekmiştir. Bu doğrultuda 2015 yılında tüm öğrenim becerilerinin bir arada olduğu bir birleştirilmiş baskı gerçekleştirilmiştir.

Günümüzde 2016 yılından bu yana hemşirelik programımız eğitim faaliyetlerini Hemşirelik Fakültesi Olarak sürdürmektedir. Son yıllarda beceri öğrenim rehberlerine yenilerinin eklenmesi, fakültemizde akreditasyon çalışmalarının hızlanması, laboratuvar ve uygulama derslerinde ki yeni düzenlemeler Hemşirelik Beceri Öğrenim Rehberleri kitabını güncellemeyi gerektirmiştir.

Güncellenen ve birleştirilmiş kitabın adı “TEMEL HEMŞİRELİK BECERİ ÖĞRENİM REHBERLERİ” olmuştur. Kitapta yer alan bölümlerin okuyucu tarafından daha rahat anlaşılabilmesi için bölümlerin birbirini tamamlayacak şekilde takip etmesine dikkat edilmiştir. “Temel Hemşirelik Beceri Öğrenim Rehberleri” kitabı, sekiz(8) bölümden oluşmaktadır. Bu kitapta, temel hemşirelik uygulamalarına yönelik her bir becerinin tanımı, kullanıldığı durumlar, uygulamalar sırasında dikkat edilecek noktalar ve işlem basamakları ile kanıt temelli gerekçeleri güncel literatür doğrultusunda açıklanmıştır, Kaynakça, her bölümün sonunda yer almaktadır. Sekiz bölüm kapsamında 195 öğrenim rehberi alanında uzman çok değerli 41 öğretim elemanı tarafından yazılmıştır.

“TEMEL HEMŞİRELİK BECERİ ÖĞRENİM REHBERLERİ” kitabının, lisans ve lisansüstü hemşirelik eğitiminden sorumlu hemşire eğitimcileri ve sevgili öğrencilerimizin, hemşirelik bakımı verme sırasında gereksinim duyacakları bilgi ve beceri geliştirmelerine rehberlik etmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca mezunlarımızdan aldığımız geribildirimlerden, bu eserin mesleğe yeni başlayan meslektaşlarımıza da beceri işlem basamaklarını gözden geçirme ve tekrar etme fırsatı sağlama anlamında yararlı olacağını düşünmekteyiz.

Bu kitabın hazırlanmasında yoğun emeği geçen, bölüm editörleri ve yazar olan tüm öğretim elemanlarına teşekkür ederiz,

Hemşirelik bakımının daha güvenli ve nitelikli verilmesine anlamlı katkı sağlayacağına olan inanç ve umudumuz ile “Temel Hemşirelik Beceri Öğrenim Rehberleri” kitabını kullanıma sunmaktan mutluluk duymaktayız.

Prof. Dr. Sakine BOYRAZ ÖZKAVAK - Prof. Dr. Fatma DEMİRKIRAN

İÇİNDEKİLER

Bölüm 1 Hemşirelik Esasları

Beceri Öğrenim Rehberleri 1

1. Hijyenik El Yıkama Öğrenim Rehberi..... 2
2. Steril Eldiven Giyme ve Çıkarma Öğrenim Rehberi 4
3. Hastaya Supine Pozisyon Verme Öğrenim Rehberi 7
4. Hastaya Lateral Pozisyon Verme Öğrenim Rehberi 9
5. Hastaya Prone Pozisyonu Verme Öğrenim Rehberi..... 11
6. Hastaya Fowler's Pozisyonu Verme Öğrenim Rehberi..... 12
7. Hastayı Yatağın Kenarına Çekme Öğrenim Rehberi..... 15
8. Hastayı Supine Pozisyonundan Lateral Pozisyona
Getirme Öğrenim Rehberi..... 16
9. Hastayı Supine Pozisyonundan Prone Pozisyona
Getirme Öğrenim Rehberi..... 18
10. Hastayı Prone Pozisyonundan Supine Pozisyona
Getirme Öğrenim Rehberi..... 20

11. Hastayı Yatağın Başucuna Çekme Öğrenim Rehberi	23
12. Hastayı Yatakta Oturtma Öğrenim Rehberi.....	25
13. Hastayı Yaktan Ayağa Kaldırma Öğrenim Rehberi.....	27
14. Hastayı Yaktan Sandalyeye Alma Öğrenim Rehberi.....	29
15. Hastanın Yürümesine Yardım Etme Öğrenim Rehberi	32
16. Hastayı Yaktan Sedyeye Alma Öğrenim Rehberi	33
17. İçinde Hasta Olan Yatak Yapma Öğrenim Rehberi.....	35
18. Ağız Bakımı Yapma Öğrenim Rehberi	38
19. Bilinçsiz Hastalarda Özel Ağız Bakımı Yapma Öğrenim Rehberi.....	40
20. Baş Banyosu Yapma Öğrenim Rehberi	43
21. Ayak Bakımı Yapma Öğrenim Rehberi.....	45
22. Sürgü Verme Öğrenim Rehberi	47
23. Ördek Verme Öğrenim Rehberi	49
24. Perine Bakımı Verme Öğrenim Rehberi.....	51
25. Yatak Banyosu Verme Öğrenim Rehberi.....	54
26. Sırt Masajı Yapma Öğrenim Rehberi	59
27. Aksiller Yolla Vücut Sıcaklığını Ölçme Öğrenim Rehberi.....	62
28. Oral Yolla Vücut Sıcaklığını Ölçme Öğrenim Rehberi.....	63
29. Rektal Yolla Vücut Sıcaklığını Ölçme Öğrenim Rehberi.....	64
30. Timpanik Yolla Vücut Sıcaklığını Ölçme Öğrenim Rehberi.....	65
31. Temporal Yolla Vücut Sıcaklığını Ölçme Öğrenim Rehberi.....	67
32. Radial Arterden Nabız Sayma Öğrenim Rehberi	69
33. Solunum Sayma Öğrenim Rehberi.....	71
34. Arterial Kan Basıncı Ölçme Öğrenim Rehberi.....	72

35. Bacaktan Kan Basıncı Ölçme Öğrenim Rehberi	75
36. Oral İlaç Hazırlama Öğrenim Rehberi	77
37. Oral Yolla İlaç Uygulama Öğrenim Rehberi	78
38. Ampulden İlaç Çekme Öğrenim Rehberi	79
39. Toz İlaç İçeren Flakondan İlaç Çekme Öğrenim Rehberi.....	81
40. Sıvı İlaç İçeren Flakondan İlaç Çekme Öğrenim Rehberi.....	83
41. İntradermal Yolla İlaç Uygulama Öğrenim Rehberi	84
42. Subkutan Yolla İlaç Uygulama Öğrenim Rehberi.....	86
43. İntramüsküler Yolla İlaç Uygulama Öğrenim Rehberi	88
44. Kan Örneği Alma Öğrenim Rehberi.....	92
45. İntravenöz Yolla İlaç Uygulama Öğrenim Rehberi	96
46. İntravenöz İnfüzyon Hazırlama Öğrenim Rehberi	98
47. Periferik İntravenöz Kateter Uygulama Öğrenim Rehberi.....	101
48. İntravenöz İnfüzyon Uygulama Öğrenim Rehberi	103
49. İntravenöz Kateterden İlaç Uygulama Öğrenim Rehberi.....	105
50. Göze İlaç Uygulama Öğrenim Rehberi.....	107
51. Buruna İlaç Uygulama Öğrenim Rehberi.....	109
52. Kulağa İlaç Uygulama Öğrenim Rehberi.....	111
53. İnhalasyon Yoluyla İlaç Uygulama Öğrenim Rehberi	113
54. Termofor Uygulama Öğrenim Rehberi	115
55. Lokal Sıcak Yaş Kompres Uygulama Öğrenim Rehberi.....	118
56. Lokal Soğuk Yaş Kompres Uygulama Öğrenim Rehberi.....	119
57. Buz Torbası Uygulama Öğrenim Rehberi	121
58. Nazal Kanül İle Oksijen Verme Öğrenim Rehberi	123

59. Maske ile Oksijen Verme Öğrenim Rehberi	126
60. Nazogastrik Tüpten İlaç Uygulama Öğrenim Rehberi	128
61. Nazogastrik Tüp İle Hastayı Besleme Öğrenim Rehberi	130

Bölüm 2 İç Hastalıkları Hemşireliği Beceri

Öğrenim Rehberleri..... 135

1. Acil Müdahale Arabasının Kontrolü Öğrenim Rehberi	136
2. Kardiyak Arrest Durumunda Acil Müdahale Öğrenim Rehberi.....	139
3. Alt Ekstremitelerde Ödem Değerlendirme Öğrenim Rehberi.....	140
4. Apikal Nabız Değerlendirme Öğrenim Rehberi.....	142
5. Elektrokardiyografi (EKG) Çekme Öğrenim Rehberi	144
6. Kapiller Dolum Değerlendirilmesi Öğrenim Rehberi	146
7. Hastayı Monitörize Etme Öğrenim Rehberi	147
8. Bilinç Düzeyinin Değerlendirmesi Öğrenim Rehberi	149
9. Duyu Değerlendirmesi Öğrenim Rehberi	151
10. Yürüme ve Dengeyi Değerlendirme Öğrenim Rehberi	155
11. Fiziksel Kısıtlama Öğrenim Rehberi	156
12. Kan Kültürü Alma Öğrenim Rehberi	158
13. Kan ve Kan Ürünleri Transfüzyonu Öğrenim Rehberi.....	162
14. Pulse Oksimetre ile Oksijen Saturasyonu Takibi Öğrenim Rehberi.....	165
15. Nebülizatör Uygulama Öğrenim Rehberi	167
16. Buhar Uygulama Öğrenim Rehberi	170
17. Balgam Kültürü Alma Öğrenim Rehberi	171
18. Boğaz Kültürü Alma Öğrenim Rehberi.....	173
19. İdrar Kültürü Alma Öğrenim Rehberi.....	174
20. Glukometre İle Kan Şekeri Ölçümü Öğrenim Rehberi	176
21. İnsülin Kalem İle İnsülin Uygulama Öğrenim Rehberi	178

22. Total Parenteral Nutrisyon Öğrenim Rehberi.....	181
23. Aldığı Çıkardığı Sıvı Takibi Yapma Öğrenim Rehberi.....	185
Bölüm 3 Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Beceri Öğrenim Rehberleri.....	193
1. Genel Hasta Muayenesi Öğrenim Rehberi.....	194
2. Akciğer Seslerini Dinleme Öğrenim Rehberi	195
3. Bağırsak Sesi Dinleme Öğrenim Rehberi	196
4. Alt Ekstremitede Nörovasküler Dolaşımı Değerlendirme Öğrenim Rehberi	198
5. Kendi Kendine Meme Muayenesi Öğrenim Rehberi.....	199
6. Steril Alan Hazırlama Öğrenim Rehberi	201
7. Steril Malzemelerin Steril Alana Yerleştirilmesi Öğrenim Rehberi.....	202
8. Cerrahi El Yıkama Öğrenim Rehberi.....	203
9. Steril Önlük Giyme Öğrenim Rehberi	204
10. Ameliyathanede Maske ve Bone Takılması/Çıkarılması Öğrenim Rehberi	206
11. Ameliyat Öncesi Cerrahi Servise Hasta Kabulü Yapma Öğrenim Rehberi	207
12. Ameliyat Öncesi Hasta Eğitimi Yapma Öğrenim Rehberi.....	208
13. Hastaya Derin Solunum ve Öksürük Egzersizi Yaptırma Öğrenim Rehberi	210
14. Solunum Egzersiz Aracı ile Solunum Egzersizi Yaptırma Öğrenim Rehberi	212
15. Ayak Bacak Egzersizi Yaptırma Öğrenim Rehberi.....	214
16. Ameliyat Öncesi Gece Hasta Hazırlığı Yaptırma Öğrenim Rehberi.....	215
17. Ameliyat Sabahı Hasta Hazırlığı Öğrenim Rehberi	216
18. Ameliyat Öncesi Hastanın Psikolojik Hazırlığı Öğrenim Rehberi	218

19. Ameliyat Sonrası Hastanın Kliniğe Kabulü Öğrenim Rehberi.....	219
20. Cerrahi Ağrının Değerlendirilmesi Öğrenim Rehberi.....	222
21. Cerrahi Hasta Kontrollü Analjezi Uygulama ve; Hasta Eğitimi Öğrenim Rehberi.....	223
22. Taburculuk Eğitimi Verme Öğrenim Rehberi	225
23. Dren Bakımı Verme Öğrenim Rehberi.....	227
24. Cerrahi Yara Pansumanı Yapma Öğrenim Rehberi	230
25. Yara İrrigasyonu Öğrenim Rehberi	232
26. Cerrahi Yaradan Kültür Alma Öğrenim Rehberi	234
27. Eksternal Fiksator Çivi Bölgesi Bakımı Öğrenim Rehberi.....	236
28. Alçılı Hastanın Bakımı Öğrenim Rehberi.....	238
29. Ampütasyon Uygulanan Hastada Gündük Bakımı Öğrenim Rehberi.....	240
30. Ameliyat Sonrası Yatak İçinde Dönme Egzersizi Öğrenim Rehberi.....	242
31. Ameliyat Sonrası Hastayı Ayağa Kaldırma ve Yürütme Öğrenim Rehberi	243
32. Anti-embolik Çorap Giydirmeye-Çıkarma Öğrenim Rehberi.....	245
33. Pnömotik Kompresyon Cihazı Uygulama Öğrenim Rehberi.....	248
34. Nazogastrik Kateter Takma ve Mide Sıvısı Alma Öğrenim Rehberi.....	249
35. Nazogastrik Kateteri Olan Hastanın Beslenmesi Öğrenim Rehberi.....	251
36. Nazogastrik Kateterin Çıkarılması Öğrenim Rehberi	253
37. Mesane Kateterizasyonu Uygulama (Kadın Hasta) Öğrenim Rehberi.....	254
38. Mesane Kateterizasyonu Uygulama (Erkek Hasta) Öğrenim Rehberi.....	256

39. Mesane Kataterinin Çıkarılması (Kadın ve Erkek) Öğrenim Rehberi.....	258
40. Sıvı Elektrolit Dengesinin İzlenmesi Öğrenim Rehberi.....	259
41. Lavman Uygulaması Öğrenim Rehberi	261
42. Ostomi Torbasının Değiştirilmesi/Boşaltılması ve Peristomal Alanın Bakımı Öğrenim Rehberi	266
43. Entübe/Respiratöre Bağlı Hastanın Çift Kişi ile Aspirasyon İşlemi Öğrenim Rehberi	268
44. Entübe/Respiratöre Bağlı Hastanın Tek Kişi ile Aspirasyon İşlemi Öğrenim Rehberi	270
45. Göğüs Tüpü Olan Hastanın İzlemi Öğrenim Rehberi.....	272
46. Orofaringeal Airway Uygulama Öğrenim Rehberi.....	273

Bölüm 4 Doğum-Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği

Beceri Öğrenim Rehberleri 281

1. Jinekolojik Muayene Yapma Öğrenim Rehberi	282
2. Pap-Smear Alma Öğrenim Rehberi	283
3. Genital Hijyen Eğitimi Öğrenim Rehberi.....	285
4. Taburculuk Eğitimi Verme Öğrenim Rehberi.....	286
5. Kendi Kendine Vulva Muayenesi Eğitimi Öğrenim Rehberi.....	287
6. Vajinal İlaç Uygulama Öğrenim Rehberi.....	288
7. Gebenin Fizik Muayenesi Öğrenim Rehberi.....	290
8. Lohusa Fizik Muayenesi Öğrenim Rehberi	293
9. Aile Planlaması Danışmanlığı Öğrenim Rehberi	295
10. Emzirme Eğitimi Öğrenim Rehberi (Gebe)	297
11. Emzirme İle İlgili Eğitim Verme/Destek Olma Öğrenim Rehberi (Lohusa) Öğrenim Rehberi.....	301

Bölüm 5 Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği

Beceri Öğrenim Rehberleri 309

1. 0-2 Yaş Bebeğin Ağırlığını Ölçme Öğrenim Rehberi	310
2. 0-2 Yaş Bebeğin Boyunu Ölçme Öğrenim Rehberi	313
3. 3 Yaş ve Üzeri Çocuğun Ağırlığını Ölçme Öğrenim Rehberi.....	316
4. 3 Yaş ve Üzeri Çocuğun Boyunu Ölçme Öğrenim Rehberi.....	318
5. Bebeğin Fizik Muayenesini Yapma Öğrenim Rehberi	319
6. Çocuğun Fizik Muayenesini Yapma Öğrenim Rehberi	322
7. Bebeğin Baş Çevresini Ölçme Öğrenim Rehberi.....	324
8. Bebeğe/Çocuğa Rektal İlaç Uygulama Öğrenim Rehberi.....	327
9. Bebeğe/Çocuğa İnhaler İlaç Uygulama Öğrenim Rehberi .	328
10. Bebeğe/Çocuğa Deri Altı (Subkütan) Yol ile İlaç Uygulama Öğrenim Rehberi.....	330
11.0-2 Yaş Çocuklara İntramüsküler (Vastus Lateralis kasına) İlaç Uygulama Öğrenim Rehberi	332
12. Bebeği Besleme/ Beslemeye Yardım Etme Öğrenim Rehberi.....	335
13. Bebeğe/Çocuğa Oral İlaç Uygulama Öğrenim Rehberi	337
14. Bebeğin/Çocuğun Gözüne İlaç Uygulama Öğrenim Rehberi	339
15. Bebeğin/Çocuğun Kulağına İlaç Uygulama Öğrenim Rehberi	340
16. Bebeğin/Çocuğun Nabzını Sayma Öğrenim Rehberi.....	342
17. Bebeğin/Çocuğun Kan Basıncını Ölçme Öğrenim Rehberi.....	343
18. Bebeğin/Çocuğun Solunumunu Sayma Öğrenim Rehberi.....	345
19. Bebeğin/Çocuğun Timpanik Membran Termometre ile Vücut Sıcaklığını Ölçme Öğrenim Rehberi.....	346
20. Bebeğin/Çocuğun Temporal Bölgeden Vücut Sıcaklığını Ölçme Öğrenim Rehberi.....	347

21. Bebek/Çocukta Alt Bezi Değiştirme/Alt Bakımı Yapma Öğrenim Rehberi.....	348
22. Bebeğe/Çocuğa Banyo Yaptırma (Küvet Banyosu) Öğrenim Rehberi.....	351
23. Bebeğe/Çocuğa Banyo Yaptırma (Silme Banyosu) Öğrenim Rehberi.....	354

Bölüm 6 Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği

Beceri Öğrenim Rehberleri 361

1. Psikiyatri Hastası Gözlemi Öğrenim Rehberi	362
2. Psikiyatri Hastası İle Görüşme Öğrenim Rehberi	364
3. İletişim Raporu Yazma Öğrenim Rehberi	367
4. Ruhsal Durum Değerlendirme Öğrenim Rehberi.....	369
5. Psikiyatri Hastasının Kliniğe Kabulü Öğrenim Rehberi.....	370
6. İşe Yöneltilme/Günaydın Toplantısı Yapma Öğrenim Rehberi.....	372
7. Hastaya Ruhsal Hastalık Hakkında Eğitim Verme Öğrenim Rehberi.....	374
8. Hastaya İlaç Eğitimi Verme Öğrenim Rehberi.....	376
9. Hastaya Taburculuk Eğitimi Verme Öğrenim Rehberi.....	378
10. Aileye Ruhsal Hastalık Hakkında Eğitim Verme Öğrenim Rehberi.....	379
11. Aileye İlaç Eğitimi Verme Öğrenim Rehberi	380
12. Atılgan Olma / Girişkenlik Öğrenim Rehberi	383
13. Empatik İletişim Öğrenim Rehberi.....	385
14. Tedaviyi Reddeden Bireyle İletişim Öğrenim Rehberi	386
15. Ağlayan Hastaya Yaklaşım Öğrenim Rehberi.....	388
16. Cinsel İçerikli Konuşan/Davranan Bireyle İletişim Öğrenim Rehberi.....	390
17. Öfkeli Bireye Yaklaşım Öğrenim Rehberi	392
18. Bireyin Öfkesi ile Baş Etmesi Öğrenim Rehberi.....	394

Bölüm 7 Halk Sağlığı Hemşireliği Beceri**Öğrenim Rehberleri..... 401**

1. Sağlık Eğitimi Yapma Öğrenim Rehberi..... 402
2. Görme Taraması Yapma Öğrenim Rehberi..... 403
3. Büyüme Gelişme Taraması Yapma Öğrenim Rehberi 405
4. Skolyoz Taraması Yapma Öğrenim Rehberi..... 407
5. Ağız Diş Taraması Yapma Öğrenim Rehberi 408
6. Parazit Taraması Yapma Öğrenim Rehberi 410
7. İşitme Taraması Yapma Öğrenim Rehberi 411
8. Kan Basıncı Taraması Yapma Öğrenim Rehberi 412

Bölüm 8 İlk Yardım Beceri Öğrenim Rehberleri..... 417

1. Yetişkinde ve Çocukta (1 yaş ve üzeri) Temel Yaşam Desteği Uygulama Öğrenim Rehberi 418
2. Bebekte (0-12 ay) Temel Yaşam Desteği Uygulama Öğrenim Rehberi..... 422
3. Hava Yolu Tıkanıklığına Maruz Kalan Yetişkin ve Çocukta (1 yaş ve üzeri) İlk Yardım Öğrenim Rehberi..... 425
4. Hava Yolu Tıkanıklığına Maruz Kalan Bebekte (0-1 yaş) İlk Yardım Öğrenim Rehberi..... 427
5. Servikal Boyunluk Takma-Çıkarma ve Travma Tahtasında Hasta Taşıma-İndirme Öğrenim Rehberi 430

YAZARLAR

Prof. Dr. Filiz ADANA

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi,
Hemşirelik Fakültesi Halk Sağlığı
Hemşireliği AD.

Prof. Dr. Hilmiye AKSU

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi,
Hemşirelik Fakültesi, Doğum-Kadın
Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği
AD.

Prof. Dr. Rahşan ÇEVİK AKYIL

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi İç Hastalıkları
Hemşireliği AD.

Arş. Gör. Dr. Havva YÖNEM AMAÇ

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi,
Hemşirelik Fakültesi, Cerrahi
Hastalıkları Hemşireliği AD.

Arş. Gör. Dr. Ezgi ARSLAN

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi,
Hemşirelik Fakültesi, Cerrahi
Hastalıkları Hemşireliği AD.

Prof. Dr. Hülya ARSLANTAŞ

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi,
Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve
Hastalıkları Hemşireliği AD.

Doç. Dr. Nükhet BALLIEL

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi Halk Sağlığı
Hemşireliği AD.

**Arş. Gör. Dr. Bircan KAHRAMAN
BERBEROĞLU**

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve
Hastalıkları, Hemşireliği AD.

Arş. Gör. Dr. Ebru BULUT

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi İç Hastalıkları
Hemşireliği AD.

Prof. Dr. Fatma DEMİRKIRAN

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi,
Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve
Hastalıkları Hemşireliği AD.

Prof. Dr. Yıldız DENAT

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik
Esasları AD.

Arş. Gör. Dr. Tuğba DÜNDAR

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi,
Hemşirelik Fakültesi, Doğum-Kadın
Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği
AD.

Dr. Öğr. Üyesi Neşe ERDEM

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi İç Hastalıkları
Hemşireliği AD.

Doç. Dr. Serap GÖKÇE ESKİN

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi İç Hastalıkları
Hemşireliği AD.

Doç. Dr. Nurdan GEZER

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi,
Hemşirelik Fakültesi, Cerrahi
Hastalıkları Hemşireliği AD.

Dr. Öğr. Üyesi Simge KALAV

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi İç Hastalıkları
Hemşireliği AD.

**Doç. Dr. Seher SARIKAYA
KARABUDAK**

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve
Hastalıkları, Hemşireliği AD.

Dr. Öğr. Üyesi Pelin KARATAŞ

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve
Hastalıkları Hemşireliği AD.

**Arş. Gör. Dr. Emine TARLABALEN
KARAYTUĞ**

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi İç Hastalıkları
Hemşireliği AD.

Dr. Öğr. Üyesi Mehtap KIZILKAYA

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi,
Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve
Hastalıkları Hemşireliği AD.

Arş. Gör. Dr. Cihan KOCAİRİ

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi,
Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve
Hastalıkları Hemşireliği AD.

Arş. Gör. Dr. Ezgi SARI

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi,
Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve
Hastalıkları Hemşireliği AD.

Doç. Dr. Emel TUĞRUL

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi Hemşirelik
Esasları AD.

Prof. Dr. Gülelgün TÜRK

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik
Esasları AD.

Arş. Gör. Dr. Tuğba YAPAR

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve
Hastalıkları, Hemşireliği AD.

Arş. Gör. Dr. Duygu YEŞİLFİDAN

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi Halk Sağlığı
Hemşireliği AD.

Dr. Öğr. Üyesi Hatice YILDIZ

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve
Hastalıkları Hemşireliği AD.

Doç. Dr. Belgin YILIDIRM

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi Halk Sağlığı
Hemşireliği AD.

Arş. Gör. Dr. Rüveyda YÜKSEL

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi,
Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve
Hastalıkları Hemşireliği AD.

Prof. Dr. Hüsnüye ÇALIŞIR

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi Çocuk Sağlığı ve
Hastalıkları Hemşireliği AD.

Doç. Dr. Rahşan ÇAM

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi,
Hemşirelik Fakültesi, Cerrahi
Hastalıkları Hemşireliği AD.

Doç. Dr. Hatice ÖNER

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi,
Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve
Hastalıkları Hemşireliği AD.

Prof. Dr. Emine GERÇEK ÖTER

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi,
Hemşirelik Fakültesi, Doğum-Kadın
Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği
AD.

Doç. Dr. Sultan ÖZKAN

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi,
Hemşirelik Fakültesi, Cerrahi
Hastalıkları Hemşireliği AD.

**Prof. Dr. Sakine BOYRAZ
ÖZKAVAK**

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi İç Hastalıkları
Hemşireliği AD.

Prof. Dr. Sevgi ÖZSOY

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi,
Hemşirelik Fakültesi, Doğum-Kadın
Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği
AD.

Prof. Dr. Safiye ÖZVURMAZ

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi Halk Sağlığı
Hemşireliği AD.

Arş. Gör. Dr. Dilara ŞAHAN

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi,
Hemşirelik Fakültesi, Cerrahi
Hastalıkları Hemşireliği AD.

Dr. Öğr. Üyesi Muazzez ŞAHBAZ

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Hemşirelik Fakültesi Hemşirelik
Esasları AD.

Dr. Öğr. Üyesi Büşra ŞAHİN

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi,
Hemşirelik Fakültesi, Cerrahi
Hastalıkları Hemşireliği AD

**Dr. Öğr. Üyesi Süleyman Ümit
ŞENOCAK**

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi,
Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve
Hastalıkları Hemşireliği AD.